
Stanisław August koronowany został na króla Polski w 1764 roku. Wyjątkowe insygnium jakim jest miecz, miało być wykorzystane przy koronacji, a następnie służyć podczas ceremonii wręczania orderów: Orła Białego oraz św. Stanisława (ustanowionego w 1765 r.).

To dzieło sztuki jest wybitnym przykładem kunsztu jubilerskiego. Jego kanelowaną, emaliowaną rękojeść oplecioną girlandą laurową dekorują motywy świadczące o funkcji insygnium. Najbardziej oczywistym jest głowa Orła Białego wieńcząca trzon rękojeści. Na zakończeniach ramion jelca znajdują się wyobrażenia Matki Boskiej i św. Stanisława, patronów Rzeczypospolitej, wykonane techniką emalii malarskiej i okolone liśćmi palmowymi. Pośrodku widnieje tarcza z herbami: Rzeczypospolitej (Orzeł i Pogoń) oraz Stanisława Augusta (Ciołek). Finezyjne dekoracje wykonano z barwnego złota – zielonkawego, czerwonego, żółtego i białego.

Miecz jest zachowany w znakomitym stanie. Nigdy nie wymagał większej konserwacji, ale też nie został nigdy poddany badaniom technologicznym, a jako wspaniałe i jednocześnie znakomicie udokumentowane historycznie dzieło rzemiosła artystycznego budził zawsze ciekawość badaczy. Wszelkie badania polegające na pobraniu próbek materiałów i ich przebadaniu długo były jednak wykluczone jako „niszczące” ten wspaniały przedmiot.

Dopiero 29 lutego 2024 roku, dzięki uprzejmości Głównego Urzędu Miar i podlegającego mu Urzędu Probierczego w Krakowie, miecz został poddany nowoczesnemu nieniszczącemu badaniu spektroskopowemu, które pozwoliło na określenie składu stopu poszczególnych elementów miecza, w szczególności składu złota o różnych barwach. Po opracowaniu pomiarów wyniki badań zostaną opublikowane.

Source URL:

<https://www.zamek-krolewski.pl/strona/aktualnosci-i-komunikaty/2074-badanie-miecz-koronacyjnego-ostatniego-krola-polski>